

Warszawa, 17/03/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-574708-X/07/AR/TG

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani
Ewa KOPACZ

Minister Zdrowia

Szanowna Pani Minister

Ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. Nr73 poz. 763 ze zm.), mocą art. 4 ust. 4 zobowiązuje ministra właściwego do spraw zdrowia do określenia w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Psychologów, standardów stosowania psychoterapii przez psychologów wobec osób z chorobami i problemami zdrowotnymi określonymi w obowiązującej Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ogłaszanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO). Obowiązek ten nie został dotychczas wykonany.

Prezes Narodowego Funduszu nie jest wprawdzie uprawniony do wyłączenia Ministra Zdrowia z wykonywania nałożonych na Ministra obowiązków, ale lukę tę jednakże „wypełnił”, wprowadzając mocą § 2 ust. 1 pkt 29 zarządzenia nr 57/2007/DSOZ z dnia 19 września 2007 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień, definicję „psychoterapeuty”. Za podstawę wydania zarządzenia przyjęto art. 102 ust 5 pkt 21 i 25 oraz art. 146 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, ze zm.). Nie są to przepisy materialne, ale wyłącznie kompetencyjne, nie wynika z nich uprawnienie Prezesa NFZ do stanowienia

przepisów o charakterze materialnym, dotyczących statusu oraz prawa wykonywania zawodu psychoterapeuty.

Zważyć należy również, że zarządzenie Prezesa NFZ jest aktem prawa wewnętrznego i jako takie nie może kształtować sytuacji prawnej podmiotu spoza układu organizacyjnego, podległego organowi wydającemu akt. Realizacja normy wewnętrznej nie może mieć refleksu w stosunku do obywatela, nie może też upoważniać ani zobowiązywać jednostki podporządkowanej organowi wydającemu dany akt, do bezpośredniego oddziaływania na zachowanie obywateli¹.

Uprzejmie informuję, że w sprawie skutków braku rozporządzenia, jakie winno być wydane na podstawie art. 4 ust. 4 powołanej ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów, dla swej sytuacji zawodowej zwrócił się do Rzecznika Praw Obywatelskich Pan Zygmunt Konecki - Olech ze Świdnicy. W swej skardze wskazuje, że zarządzenie Prezesa NFZ z dnia 19 września 2007 r. pozbawia go słuszenie nabytego prawa do wykonywania zabiegów psychoterapii, mimo posiadania drugiego stopnia specjalizacji z zakresu psychologii klinicznej oraz wieloletniego doświadczenia.

Sprawa ta badana była w Departamencie Ubezpieczenia Zdrowotnego Ministerstwa Zdrowia i zakończona pismem do Zainteresowanego z dnia 4 lutego br. (sygn. MZ-UZ-OPK-71-10401-1/AP/08). W piśmie tym zwraca uwagę informacja, przytoczona bezkrytycznie na podstawie „wyjaśnień Narodowego Funduszu Zdrowia”, że „u podstaw określenia takiej definicji psychoterapeuty, leżała konieczność ujednoczenia wymagań w stosunku do tej grupy specjalistów, zarówno w zakresie koniecznego wykształcenia jak i posiadanego doświadczenia zawodowego”. Informacja ta ilustruje poza wątpliwością fakt przekroczenia kompetencji przez Prezesa NFZ, który uregulował swym zarządzeniem materię, zastrzeżoną dla Ministra Zdrowia.

Na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. nr 14 poz. 147 ze zm.), zwracam się więc do Pani Minister o:

¹ Por. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego K.25/99z dnia 28 czerwca 2000 r.

- 1) pilne wykonanie obowiązku określonego w art. 4 ust. 4 o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów, poprzez wydanie rozporządzenia dotyczącego standardów stosowania psychoterapii przez psychologów wobec osób z chorobami i problemami zdrowotnymi (...);
- 2) podjęcie w ramach posiadanych uprawnień nadzorczych pilnych działań, zmierzających do zmiany zarządzenia nr 57/2007/DSOZ z dnia 19 września 2007 r., poprzez wyeliminowanie przepisów, wydanych z przekroczeniem kompetencji Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich